

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. balandžio 6 d.
(OR. fr, en)

7937/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0008(NLE)

EDUC 126
RECH 176
SOC 216
DIGIT 78
ENV 324

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 6986/22

Dalykas: Tarybos rekomendacija dėl Europos aukštojo mokslo institucijų ryšių užmezgimo siekiant veiksmingai bendradarbiauti

Delegacijoms priede pateikiama pirmiau nurodyta Tarybos rekomendacija, kurią Taryba (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas) priėmė 2022 m. balandžio 4–5 d. posėdyje.

**Tarybos rekomendacija dėl Europos aukštojo mokslo institucijų ryšių užmezgimo siekiant
veiksmingai bendradarbiauti**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 165 ir 166 straipsnius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

1. glaudesnis ir veiksmingesnis tarpvalstybinis bendradarbiavimas aukštojo mokslo sektoriuje visoje Europoje yra itin svarbus siekiant remti Sąjungos vertybes, tapatybę ir demokratiją, didinti Europos visuomenės bei ekonomikos atsparumą ir kurti tvarią ateitį. Stiprios tarpusavyje susietos aukštojo mokslo institucijos yra viena iš svarbių priemonių siekiant spręsti su žaliaja ir skaitmenine pertvarka bei su visuomenės senėjimu susijusius uždavinius ir kitus svarbius socialinius ir ekonominius uždavinius dalijantis žiniomis ir bendrai kuriant novatoriškus sprendimus. Jos taip pat gali užtikrinti Europos pajėgumą didinti technologijomis grindžiamą konkurencingumą;

2. ryšių užmezgimas, kuris sudarytų sąlygas aukštojo mokslo institucijoms plėtoti glaudesni, ilgalaikį ir veiksmingą tarpvalstybinį bendradarbiavimą instituciniu lygmeniu, yra svarbi priemonė siekiant, kad aukštojo mokslo institucijos kartu taptų stipresnės, o studentai, visą gyvenimą besimokantys asmenys, tyrėjai ir darbuotojai būtų parengti pasaulio ateičiai. Aukštojo mokslo institucijos visoje Europoje prisitaiko prie sparčiai kintančio pasaulio, kuriame greitai kinta disciplinos ir mokymosi aplinka, pavyzdžiui, susijusi su dvejopa žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Tam reikia naujoviško mąstymo, naujų metodų ir naujų struktūrų, kurie sudarytų sąlygas studentų, darbuotojų bei tyrėjų bendradarbiavimui ir tarpdisciplininiam bei tarptautiniam mobilumui (fiziniam mobilumui išliekant pagrindine mobilumo forma). Šios naujos aplinkybės, susidariusios dėl skaitmeninės pertvarkos, reikš įvairias naujas patrauklias švietimo priemones ir naujas tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir fizinio bei virtualiojo mobilumo formas bei galimybes visiems besimokantiems asmenims, įskaitant mažiau galimybių turinčius ar iš atokių vietovių, pavyzdžiui, atokiausių regionų, kilusius žmones, taip pat skatins akademinės bendruomenės atstovų, tyrėjų ir specialistų įvairovę;
3. tvirtesnis įvairių aukštojo mokslo institucijų, įskaitant universitetus, mokslinių tyrimų institutus, universitetines kolegijas, taikomųjų mokslų universitetus, aukštąsias profesinio rengimo ir mokymo institucijas ir aukštąsias meno mokyklas, bendradarbiavimas visoje ES yra vienas svarbiausių principų, kuriuo grindžiama ir nuo kurio yra neatsiejama Europos švietimo erdvė ir Europos mokslinių tyrimų erdvė. Glaudesnis įvairių ir viena kitą papildančių institucijų tarpvalstybinis bendradarbiavimas visoje Europoje padeda užtikrinti sąžiningą prieigą prie kokybiško ir įtraukaus išsilavinimo, mokymo ir mokslinių tyrimų, skatina žinių kūrimą ir apykaitą, palengvina dalijimąsi pajėgumais ir infrastruktūra, prisideda prie jų regionų ir bendruomenių gyvybingumo, padeda įveikti nepalankias sąlygas ir geografinius skirtumus. Jis taip pat gali skatinti integraciją į mokslinių tyrimų, inovacijų ir pramonės ekosistemas. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas taip pat padeda išnaudoti visą aukštojo mokslo sektoriaus, kaip įgūdžių, kompetencijų ir žinių vystytojo, potencialą, pavyzdžiui, dvejopos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos srityse, ir prisideda prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo;

4. Komisijos komunikate dėl Europos švietimo erdvės sukūrimo iki 2025 m.¹ raginama sudaryti sąlygas sklandžiam plataus užmojo tarpvalstybiniam aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimui, palengvinti jungtinių laipsnių suteikimą ir išnagrinėti, ar verta parengti aljansų, tokių kaip „Europos universitetai“, teisinį statutą. Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.)² skatinama glaudžiau bendradarbiauti, telkti žinias ir išteklius bei sudaryti daugiau mobilumo galimybių studentams, akademinės bendruomenės atstovams ir tyrėjams, be kita ko, visapusiškai įgyvendinant iniciatyvą „Europos universitetai“ ir Europos studento pažymėjimo iniciatyvą. Išvados „Europos universitetų tinklų iniciatyva. Aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir visuomenės susiejimas: sudaryti sąlygas naujam Europos aukštojo mokslo aspektui“³ Taryba paragino valstybes nares pašalinti kliūtis, trukdančias labiau suderinti aukštojo mokslo sistemas, ir išnagrinėti galimybę suteikti europinius jungtinius laipsnius. Išvados „Europos mokslinių tyrimų erdvės stiprinimas: patrauklios ir tvarios karjeros galimybių bei darbo sąlygų suteikimas tyrėjams ir protų apykaitos pavertimas tikrove“⁴ Taryba paprašė Komisijos remti valstybes nares joms formuojant politikos priemones, skirtas sklandžiam ir plataus užmojo tarpvalstybiniam Europos aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimui, visų pirma susijusiam su akademinėmis ir mokslinių tyrimų srities karjeromis. Komisijos komunikate dėl naujos mokslinių tyrimų ir inovacijų erdvės (EMTE)⁵ ir Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakte⁶ raginama glaudžiau bendradarbiauti ir pripažįstamas tokių iniciatyvų kaip „Europos universitetai“ potencialas transformuoti aukštąjį mokslą. Europos įgūdžių darbotvarkėje⁷ taip pat raginama pašalinti kliūtis, trukdančias veiksmingam ir glaudesniajam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui;

¹ Dok. COM(2020) 625 final.

² OL C 66, 2021 2 26, p. 1.

³ OL C 221, 2021 6 10, p. 14.

⁴ Dok. 9138/21.

⁵ Dok. COM(2020) 628 final.

⁶ 2021 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/2122 dėl Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų pakto (OL L 431, 2021 12 2, p. 1).

⁷ Dok. COM(2020) 274 final.

5. Europos aukštojo mokslo erdvės ministrų konferencijoje priimtame Romos komunikate ir Tarybos rekomendacijoje dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo⁸ raginama skatinti ir palengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl bendro holistinio požiūrio į Europos švietimo erdvę⁹ pabrėžiama, kad reikia glaudžiau bendradarbiauti, ir raginama naudotis Europos švietimo erdvės, Europos mokslinių tyrimų erdvės ir Europos aukštojo mokslo erdvės sinergija;
6. 41 „Europos universitetas“, remiamas pagal programą „Erasmus+“, o mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje papildomas pagal programą „Horizontas 2020“, ir panašūs ilgalaikiai institucinio bendradarbiavimo modeliai suteikia naudingos patirties, įgytos išbandant glaudesnio tarpvalstybinio bendradarbiavimo modelius, kurie apima daugiau nei esamas atskirų institucijų strategijas, valdymą ir bendradarbiavimo ekosistemas. Jie yra įkvėpimo šaltinis platesnei aukštojo mokslo bendruomenei, kad būtų skatinamos sistemos lygmens reformos, kartu palengvinant geresnį Europos aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų politikos koordinavimą;
7. šioje Tarybos rekomendacijoje „Europos universitetai“ yra pagal programą „Erasmus+“ finansuojami universitetai, kai aktualu, gaunantys papildomą paramą pagal programą „Horizontas 2020“ mokslinių tyrimų ir inovacijų sričiai. Aukštojo mokslo institucijų aljansai reiškia visus kitus bendradarbiavimo modelius, pavyzdžiui, žinių ir inovacijos bendrijas. Šios Tarybos rekomendacijos tikslas – palengvinti ne tik tų institucijų, kurios remiamos pagal iniciatyvą „Europos universitetai“, bet ir visų kitų Europos aukštojo mokslo institucijų tarpvalstybinį bendradarbiavimą;

⁸ OL C 444, 2018 12 10, p. 1.

⁹ P9_TA(2021)0452.

8. iniciatyva „Europos universitetai“ prisidedama prie tarpvalstybinio bendradarbiavimo kokybės įgyvendinant tarpinstitucines strategijas, pagal kurias derinamas mokymasis ir mokymas, moksliniai tyrimai, inovacijos ir žinių perdavimas ekonomikai bei visuomenei, ir prisidedama prie politikos ir visuomeninių pokyčių;
9. aukštojo mokslo aljansai galėtų savanoriškai naudotis institucinio bendradarbiavimo priemonėmis, pavyzdžiui, galimu aukštojo mokslo institucijų aljansų teisiniu statusu, kurios sudaro jiems sąlygas dalytis, kai tikslinga, bendrais finansiniais, žmogiškaisiais, skaitmeniniais ir fiziniais ištekliais bei paslaugomis, naudoti virtualiuosius tarpuniversitetinius centrus ir sąveikias platformas jungtinei skaitmeninei ar mišriajai veiklai. Siekiant stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą dėl veiksmingo dvejopos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos problemų sprendimo, nacionaliniu, regioniniu ir instituciniu lygmenimis reikia dar labiau palengvinti tarpdisciplininių modulių plėtojimą ir jungtinių laipsnių rengimą, remiantis bendrai nustatytais Europos kriterijais, vadovaujantis Bolonijos proceso priemonėmis. Palengvinant lankstų ir įtraukų mobilumą ir išplečiant Europos studento pažymėjimo iniciatyvos naudojimą, galėtų būti padidintos besimokančių asmenų, akademinės bendruomenės atstovų, tyrėjų ir darbuotojų galimybės. Reikia pakankamo ilgalaikio nuolatinio finansavimo, kad būtų sustiprinti pajėgumai ir pasiektas užsibrėžtas tarpvalstybinio bendradarbiavimo užmojų lygis;

10. glaudesniajam aukštojo mokslo institucijų bendradarbiavimui įgyvendinti reikia spręsti visaapimančius uždavinius. Sklandžiam jungtinės tarpvalstybinės švietimo veiklos bei programų organizavimui, išorės kokybės užtikrinimui ir akreditavimui visais lygmenimis poveikį daro išorės kokybės užtikrinimo skirtumai, nevienodas automatinio kvalifikacijų ir studijų užsienyje laikotarpių tarpusavio pripažinimo įgyvendinimas, taip pat kitų susijusių svarbių Bolonijos proceso išipareigojimų nevienodas įgyvendinimas, įskaitant laipsnių struktūros skirtumus, Europos jungtinių programų kokybės užtikrinimo principo laikymosi skirtumai, Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) taikymo skirtumai ir dalinis virtualiojo ir mišriojo mokymosi pripažinimas. Sprendžiant šiuos klausimus ir užtikrinant visapusišką Bolonijos proceso priemonių įgyvendinimą, sumažėtų administracinė našta, būtų palengvintas tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir skatinamas novatoriškų tarpdisciplininių pedagogikos metodų diegimas įvairiose šalyse;
11. Europos tarpvalstybinis bendradarbiavimas institucijų lygmeniu yra galinga priemonė siekiant remti ir toliau plėtoti transformaciją, kad aukštojo mokslo institucijos taptų kompetentingos, įtraukios, konkurencingos, tvarios ir patrauklios, vykdytų visas savo misijas (švietimo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir tarnavimo visuomenei), suteiktų naudos aukštojo mokslo sektoriui ir ne tik jam, padėtų kurti atsparią ir demokratišką žinių Europą ir atspindėtų mūsų europinę gyvenseną bei vertybes. Tarpvalstybinį bendradarbiavimą reikia palengvinti pasitelkiant nuoseklią Europos ir nacionalinių priemonių sistemą, veiksmingai įgyvendinant turimas Europos iniciatyvas, dokumentus ir priemones, pavyzdžiui, iniciatyvą „Europos universitetai“, Bolonijos proceso priemones arba Europos studento pažymėjimo iniciatyvą, taip pat nagrinėjant galimybes parengti naujas priemones. Šios naujos priemonės galėtų būti rengiamos laikantis bendrakūrybinio laipsniško požiūrio, kad aukštojo mokslo institucijos galėtų užmegzti ryšius ir veiksmingiau bendradarbiauti tarptautiniu mastu, o aukštojo mokslo sistemos taptų darnesnės, naudingos visai aukštojo mokslo bendruomenei ir suteiktų vertę visuomenei,

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

visapusiškai atsižvelgiant į subsidiarumo principą, institucinį savarankiškumą, akademinę laisvę ir į nacionalines aplinkybes bei glaudžiai bendradarbiaujant su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais:

1. Suteikti galimybę aukštojo mokslo institucijoms bendro kūrimo procese išnagrinėti institucinio bendradarbiavimo priemonių, kaip antai aukštojo mokslo institucijų aljansų, pavyzdžiui, iniciatyvos „Europos universitetai“, galimo teisinio statuso, parengimo būtinybę, naudą, rizikas ir įgyvendinamumą, siekiant palengvinti glaudesnę bendradarbiavimą, kai tikslinga, dalijantis žmogiškaisiais, techniniais, duomenų, švietimo, mokslinių tyrimų ir inovaciniais pajėgumais; leisti joms eksperimentuoti su įvairiomis glaudesnio bendradarbiavimo galimybėmis, taip pat savanoriškai išbandyti esamas Europos priemones, pavyzdžiui, Europos teritorinio bendradarbiavimo grupę (ETBG)¹⁰ arba Europos ekonominių interesų grupę (EEIG)¹¹.
2. Kai tikslinga, skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą vykdančias aukštojo mokslo institucijas rengti jungtines programas ir teikti jungtinius laipsnius bei sudaryti tam palankesnes sąlygas vadovaujantis Bolonijos proceso priemonėmis¹². Šiomis aplinkybėmis ir remiantis 12 punkte nustatytų tiriamųjų veiksmų rezultatais, išnagrinėti galimybę suteikti jungtinio Europos laipsnio ženklą ir palengvinti jo suteikimą. Vėliau būtų galima pradėti darbą siekiant parengti galimą jungtinį laipsnį visais lygmenimis, grindžiamą bendrai nustatytais Europos kriterijais, kuris būtų suteikiamas nacionaliniu, regioniniu ar instituciniu lygmeniu laikantis nacionalinių kvalifikacijų sandarų.

¹⁰ 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) (OL L 210, 2006 7 31, p. 19).

¹¹ 1985 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2137/85 dėl Europos ekonominių interesų grupės (EEIG) (OL L 199, 1985 7 31, p. 1).

¹² Bolonijos proceso priemonės apima Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemą (ECTS), diplomo priedėlį, visa apimančias ir nacionalines kvalifikacijų sandaras, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo standartus ir gaires (ESG), Europos jungtinių programų kokybės užtikrinimo principą, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo registrą (EQAR) ir Išorės kokybės užtikrinimo rezultatų duomenų bazę (DEQAR). Taip pat galima atsižvelgti į Kvalifikacijų, susijusių su aukštojo mokslu, pripažinimo Europos regiono valstybėse konvenciją (Lisabonos kvalifikacijų pripažinimo konvencija).

3. Sudaryti sąlygas aukštojo mokslo institucijoms toliau plėtoti ir, kai tikslinga, įgyvendinti novatorišką jungtinę tarpvalstybinę švietimo veiklą, suteikiant joms galimybę ir skatinant jas išbandyti ir įgyvendinti tinkamus metodus bei priemones, susijusius su:
- a) studentų ir visą gyvenimą besimokančių asmenų priėmimo ir registracijos kriterijais;
 - b) mokymosi ir mokymo kalbų nustatymu, atitinkamai atsižvelgiant į daugiakalbystę;
 - c) mokymosi internetu dalimi bendroje švietimo pasiūloje; į jungtinę švietimo veiklą integruoto studentų mobilumo (fizinio, virtualiojo ar mišriojo) dalimi; stažuočių, mokymosi darbo vietoje veiklos, argumentavimu grindžiamų ir tarpdisciplininių metodų dalimi ir organizavimu;
 - d) lanksčių mokymosi trajektorijų, pavyzdžiui, trumpo mokymosi patirčių, kurias įgijus, kai aktualu, galėtų būti suteikiami mikrokredencialai¹³, įtraukimu;
 - e) kreditų skyrimo ir perkėlimo taisyklėmis bei vertinimo balais skaidrumu pagal Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) naudotojų vadovą, kaip tarpvalstybinių jungtinių programų pagrindą, nenustatant papildomų taisyklių ar apribojimų;

¹³ „Nors mikrokredencialai nenukrypsta nuo pagrindinio visos studijų programos principo ir nepažeidžia jo, jie galėtų padėti išplėsti mokymosi galimybes siekiant pritaikyti jas netradiciniams besimokantiems asmenims ir atsižvelgti į naujų įgūdžių poreikį darbo rinkoje“, Tarybos išvados „Europos universitetų tinklų iniciatyva. Aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų, inovacijų ir visuomenės susiejimas: sudaryti sąlygas naujam Europos aukštojo mokslo aspektui“ (OL C 221, 2021 6 10, p. 14).

- f) informacijos apie Europos aukštojo mokslo programų ir (arba) institucijų išorės kokybės užtikrinimą pagal Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartus ir gaires, įtrauktos į Išorės kokybės užtikrinimo rezultatų duomenų bazę (DEQAR), naudojimu siekiant įgyvendinti automatinį tarpusavio pripažinimą¹⁴ tolesnio mokymosi tikslais, bendradarbiaujant su Nacionalinių akademinio pripažinimo informacijos centrų tinklu (NARIC tinklas);
- g) leidimu, kai tikslinga, pripažinti ankstesnį mokymąsi ir patvirtinti neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatus remiantis skaidriais ir sąžiningais kokybės reikalavimais ir tinkamo besimokančių asmenų vertinimo organizavimu bei atitinkamų kreditų tokiam mokymuisi suteikimu;
- h) leidimu, kai tikslinga, lanksčiau apibrėžti jų jungtinių laipsnių šabloną įgyvendinant jungtines tarpvalstybines programas.

4. Remti į jungtines tarpvalstybines švietimo programas integruotą mobilumą:

- a) remti aukštojo mokslo institucijas joms sistemingiau ir lanksčiau visais lygmenimis integruojant (fizinį, virtualųjį ar mišrųjį) mobilumą į savo jungtines švietimo programas, kad kuo daugiau studentų, įskaitant mažiau galimybių turinčius ar iš atokių vietovių, pavyzdžiui, atokiausių regionų, kilusius besimokančius asmenis, akademinės bendruomenės atstovų ir tyrėjų galėtų pasinaudoti integruoto bendradarbiavimo aukštojo mokslo srityje dinamika, ir būtų skatinama subalansuota talentų apykaita;

¹⁴ Kaip apibrėžta 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos rekomendacijoje dėl aukštojo mokslo, vidurinio ugdymo ir mokymo kvalifikacijų bei mokymosi užsienyje laikotarpių rezultatų automatinio tarpusavio pripažinimo skatinimo (OL C 444, 2018 12 10, p. 1).

- b) remti mobilumo valdymo skaitmenizaciją daugiašalėse partnerystėse, visų pirma standartizuojant ir skaitmenizuojant veiklos procesus, susijusius su daugiašalių tarpinstitucinių susitarimų pasirašymu, be kita ko, plečiant Europos studento pažymėjimo iniciatyvos taikymą;
 - c) siekti, kai tikslinga, nustatyti nuoseklesnius požiūrius į mobilumą mokymosi tikslais, kiek tai susiję su priėmimo ir registracijos studijuoti sistemomis, vertinimo balais sistemomis, akademiniais kalendoriais, studijų mokesčio sistemomis, prieigos prie aukštojo mokslo infrastruktūros ir galimybės ja naudotis vasaros ir (arba) atostogų mėnesiais.
5. Prisidėti prie nuolatinio tiesioginės ir netiesioginės finansinės paramos teikimo glaudesniam tarpvalstybiniam instituciniam bendradarbiavimui aukštojo mokslo srityje, be kita ko, iniciatyvai „Europos universitetai“:
- a) remti visų rūšių aukštojo mokslo institucijas, kad jos, kai aktualu, galėtų dalyvauti tokia glaudžiame tarpvalstybiniame bendradarbiavime;
 - b) propaguoti ir plėtoti aukštojo mokslo institucijų kokybiško tarpvalstybinio tarpusavio bendradarbiavimo kultūrą, kai tikslinga, įtraukiant ją į nacionalinę politiką ir prioritetų nustatymo procesą ir skatinant šiose srityse;
 - c) sutelkti turimus finansavimo šaltinius regioniniu, nacionaliniu ir ES lygmenimis¹⁵, kartu atsižvelgiant į skirtingas nacionalines finansavimo sistemas, kad aukštojo mokslo institucijų dalyvavimo iniciatyvoje „Europos universitetai“ finansavimas, jei įmanoma, prilygtų paramai pagal programą „Erasmus+“, kuri sinergijos pagrindu papildoma parama pagal programą „Europos horizontas“, arba tokią paramą papildytų.

¹⁵ Pavyzdžiui, Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo+“, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir programos „InvestEU“ lėšas.

6. Remti ir ginti pagrindinius institucinio savarankiškumo principus kaip būtiną glaudesniam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui laikantis principo „iš apačios į viršų“ taikomų bendrų valdymo susitarimų nustatymo sąlygą. Sudaryti sąlygas aukštojo mokslo institucijoms savarankiškai priimti sprendimus dėl vidaus valdymo ir finansų, personalo bei akademinė klausimų, saugoti akademinę laisvę ir aktyviai įtraukti akademinės srities darbuotojų ir studentų atstovus į sprendimų, susijusių su jų institucija, priėmimą.
7. Stiprinti tarpusavio pasitikėjimą taikant jungtinių švietimo programų ir kitų formų jungtinės švietimo pasiūlos, parengtų pagal institucijų tarpvalstybinio bendradarbiavimo modelius, įskaitant iniciatyvą „Europos universitetai“, išorės kokybės užtikrinimą ir akreditavimą laikantis Europos standartų ir gairių (ESG):
 - a) tęsti perėjimą prie institucinio išorės kokybės užtikrinimo. Tai galėtų padėti plėtoti tikrą institucinę kokybės kultūrą, kuri padeda užtikrinti didesnę atskaitomybę ir sistemų suderinamumą visoje Europoje, remiantis jau įdiegtomis priemonėmis ir sistemomis, pavyzdžiui, Europos švietimo erdvės, Europos mokslinių tyrimų erdvės ir Europos aukštojo mokslo erdvės kontekste;
 - b) apvarstyti galimybę, kai aktualu, leisti savarankiškai akredituoti programas, remiantis instituciniu kokybės užtikrinimu, kad būtų sustiprinta aukštojo mokslo institucijų atsakomybė;

- c) šalyse, kuriose taikomas programomis grindžiamas išorės kokybės užtikrinimas, apsvarstyti galimybę:
- i) sudaryti sąlygas visapusiškai įgyvendinti Europos jungtinių programų kokybės užtikrinimo principą¹⁶;
 - ii) užtikrinti, kad jungtinių tarpvalstybinių programų išorės vertinimą galėtų atlikti viena Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo registre (EQAR)¹⁷ registruota agentūra ir kad rezultatai būtų automatiškai pripažįstami visose kitose susijusiose aukštojo mokslo sistemose, nenustatant papildomų nacionalinių reikalavimų, ir
 - iii) užtikrinti, kad atliekant jungtinių tarpvalstybinių programų pakartotinį akreditavimą būtų laikomasi ESG ir Europos principo taisyklių¹⁸.

¹⁶ 2015 m. gegužės mėn. Europos aukštojo mokslo erdvės šalių ministrų patvirtintu požiūriu siekiama *pašalinti didelę kliūtį jungtinių programų plėtojimui nustatant šių programų standartus, grindžiamus sutartomis Europos aukštojo mokslo erdvės priemonėmis, netaikant papildomų nacionalinių kriterijų.*

¹⁷ Remiantis Europos jungtinių programų kokybės užtikrinimo principu, jei kai kurios bendradarbiaujančios aukštojo mokslo institucijos reikalauja išorės kokybės užtikrinimo programos lygmeniu (pavyzdžiui, programos akreditavimas arba vertinimas yra privalomas), jos iš EQAR registruotų agentūrų sąrašo turėtų pasirinkti tinkamą kokybės užtikrinimo agentūrą. Agentūra atliks vieną bendrą visos jungtinės programos vertinimą arba akreditavimą. Rezultatas turės būti pripažįstamas visose EAME šalyse ir, atsižvelgiant į nacionalinę teisinę sistemą, išorės kokybės užtikrinimo sprendimas turėtų įsigaliooti arba būti pripažintas visose šalyse, kuriose siūloma atitinkama programa. EQAR – oficialus nacionalinių išorės kokybės užtikrinimo agentūrų, kurios vykdo Bolonijos proceso įsipareigojimus, registras.

¹⁸ ESG 1.10 standartas: *Turėtų būti cikliška atliekamas institucijų išorės kokybės užtikrinimas pagal ESG. Europos principas (9. Periodiškumas): Jungtinė programa turėtų būti periodiškai peržiūrima kas 6, o apie tai turėtų būti nurodyta paskelbtame sprendime.*

8. Kai tikslinga, pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą remti kokybiško virtualiojo bendradarbiaujamojo mokymosi, kaip mokymo, mokymosi ir mokslinių tyrimų dalies, plėtotę, siekiant skatinti ir palengvinti įtraukų ir į studentus orientuotą tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kuris papildytų tiesioginį bendravimą, visų pirma siekiant:
- a) remti aukštojo mokslo institucijas, kad jos rengtų virtualiojo ir bendradarbiaujamojo tarptautinio mokymosi internetu modelius, kurie yra neatsiejama mišriojo mokymosi dalis, be kita ko, prisiimant lyderystės įsipareigojimą, vykdant strateginį planavimą, patikimą ir tarptautinį pedagogų rengimą ir teikiant rėmimo paslaugas;
 - b) remti, kai tikslinga, aukštojo mokslo institucijas, kad vertinant jų profesinius pasiekimus būtų įskaičiuojamas ir pripažįstamas laikas, kurį akademinės bendruomenės atstovai, bendradarbiaudami tarpvalstybiniu mastu, skyrė naujoms novatoriškoms pedagogikos metodikoms ir naujoms mokslinių tyrimų praktikoms rengti;
 - c) remti institucinio bendradarbiavimo modelius, įskaitant iniciatyvą „Europos universitetai“, padedant jiems telkti ekspertines žinias ir išteklius jungtinėms skaitmeninėms strategijoms ir bendrai sąveikiai IT infrastruktūrai kurti ir įgyvendinti, pavyzdžiui, suteikiant abipusę prieigą prie internetinių mokymosi ir mokslinių tyrimų platformų, mokymosi valdymo sistemų, skaitmeninių bibliotekų ar atvirų masinio nuotolinio mokymo kursų platformų, mokymo ir paramos paslaugų, sklandžios prieigos prie įmanomų surasti, prieinamų, sąveikių ir pakartotinai panaudojamų (FAIR) duomenų ir kitų sąveikių paslaugų;
 - d) remti atvirojo kodo sprendimų, skirtų bendriems uždaviniams spręsti, testavimą ir bandomąjį naudojimą, taip prisidedant prie aukštojo mokslo sistemų sąveikumo, skaitmeninio pasirengimo, duomenų nepriklausomumo ir atsakomybės.

9. Padėti aukštojo mokslo institucijoms rengti jungtinę tarpdisciplininę tarpvalstybinę visų lygmenų (trumpųjų studijų, bakalauro, magistrantūros ir doktorantūros) švietimo veiklą:

- a) sudaryti sąlygas ir palengvinti tarptautinių argumentavimu grindžiamų požiūrių taikymą, kad įvairių disciplinų besimokantys asmenys iš įvairių kultūrų ir šalių bendradarbiautų su tyrėjais, įmonėmis, miestais, regionais, nevyriausybinėmis organizacijomis ir vietos bendruomenėmis, kad surastų kūrybiškus ir novatoriškus pasaulinių ir bendrų uždavinių sprendimus;
- b) skatinti suteikti kokybišką mokymosi visą gyvenimą galimybių visiems, taip palengvinant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, itin daug dėmesio skiriant paklausiausioms sritims darbo rinkoje, taip prisidedant prie žmonių asmeninio ir profesinio tobulėjimo.

10. Skatinti aukštojo mokslo institucijas įtraukti besimokančius asmenis, akademinės bendruomenės atstovus, tyrėjus ir darbuotojus į aukštojo mokslo institucijų institucinio tarpvalstybinio bendradarbiavimo struktūrų valdymą, kartu atsižvelgiant į esamus demokratinius akademinės savivaldos elementus, visų pirma:

- a) skatinti aukštojo mokslo institucijas užtikrinti, kad jų valdymo struktūros atspindėtų vis didėjančią besimokančių asmenų ir darbuotojų kilmės įvairovę, taip pat įvairią užimtumo ir išsilavinimo patirtį, laikantis įtraukties ir lygybės principų;
- b) remti stiprios ir veiksmingos lyderystės gebėjimų ugdymą, nes tai yra svarbi holistinio institucinio tarpvalstybinio bendradarbiavimo varomoji jėga;

- c) propaguoti lyčių lygybę visais valdymo struktūrų lygmenimis;
- d) sudaryti tarpusavio mokymosi galimybių, kad būtų skatinamos ir remiamos iniciatyvos, pagal kurias aukštojo mokslo institucijos gali dalytis patirtimi ir įsitraukti į tarpusavio mokymosi ir žinių mainų veiklą.

Rekomenduojama, kad valstybės narės kuo skubiau įgyvendintų šią rekomendaciją. Jų prašoma ne vėliau kaip *[įrašyti datą – 12 mėnesių nuo priėmimo Taryboje]* informuoti Komisiją apie atitinkamas priemones, kurių turės būti imtasi tinkamu lygmeniu, kad būtų padedama siekti šios rekomendacijos tikslų, nes tai yra būtina siekiant ne vėliau kaip 2025 m. sukurti Europos švietimo erdvę.

PRAŠO KOMISIJOS:

visapusiškai atsižvelgiant į subsidiarumo principą, institucinį savarankiškumą, akademinę laisvę ir į nacionalines aplinkybes bei glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais:

11. Lygiagrečiai šiuo metu atliekant vykdomų tyrimų ir kito parengiamojo darbo analizę, remti valstybes nares ir aukštojo mokslo institucijas joms nuo 2022 m. išbandant esamas Europos priemones, kad ilgainiui būtų sudarytos palankesnės sąlygos glaudesniai, ilgalaikiam ir lanksčiam tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, ir nagrinėjant institucinio bendradarbiavimo priemonių, pavyzdžiui, aukštojo mokslo institucijų aljansų galimo teisinio statuso, būtinybę ir įgyvendinamumą. naudojamos savanoriškai, tokios priemonės, kai tikslinga, turėtų palengvinti dalijimąsi pajėgumais ir duomenimis, keitimąsi darbuotojais ir jungtinių programų įgyvendinimą, siekiant aljansų lygmeniu suteikti jungtinius laipsnius, įskaitant jungtinį laipsnį, grindžiamą bendrai nustatytais Europos kriterijais.

Remiantis parengiamojo darbo ir programos „Erasmus+“ bandomųjų projektų rezultatais, kiekviename etape pateikti ataskaitą Tarybai, kad būtų priimtas tolesnis sprendimas.

12. Glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, aukštojo mokslo institucijomis, studentų organizacijomis ir suinteresuotaisiais subjektais išnagrinėti galimybes ir būtinus veiksmus, kad būtų galima nustatyti jungtinį laipsnį, grindžiamą bendru bendrai nustatyto Europos kriterijų rinkiniu. Šiuo laipsniu, kuris turės būti suteikiamas savanoriškai nacionaliniu, regioniniu ar instituciniu lygmeniu, galėtų būti patvirtinami mokymosi rezultatai, pasiekti vykdant tarpvalstybinį bendradarbiavimą, „derinant studijas keliose ES šalyse“¹⁹, siūlomas, pavyzdžiui, pagal iniciatyvą „Europos universitetai“. Jį turėtų būti lengva išduoti, saugoti, juo dalytis, tikrinti ir patvirtinti jo autentiškumą ir jis turėtų būti pripažįstamas visoje ES. Jis bus grindžiamas Bolonijos priemonėmis ir skatins jas įgyvendinti valstybėse narėse:
 - a) 2022 m. pagal programą „Erasmus+“ vykdyti bandomąjį darbą plėtojant ir įgyvendinant Europos kriterijus, skirtus jungtinio Europos laipsnio ženklo suteikimui. Toks ženklas būtų išduodamas kaip papildomas kvalifikaciją įgijusių studentų, baigusių jungtines programas, vykdomas tarpvalstybiniu mastu bendradarbiaujant kelioms aukštojo mokslo institucijoms, kvalifikacijos pažymėjimas;
 - b) remiantis šio parengiamojo darbo rezultatais kiekviename pateikti ataskaitą Tarybai, kad būtų priimtas tolesnis sprendimas siekiant pereiti prie galimo jungtinio laipsnio, grindžiamo bendrai nustatytais Europos kriterijais, vadovaujantis Bolonijos proceso priemonėmis.

¹⁹ 2017 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (dok. EUCO 19/1/17 REV 1).

13. Remiantis pirmųjų aljansų laikotarpio vidurio peržiūros pagrindiniais rezultatais toliau plėtoti iniciatyvą „Europos universitetai“ pagal principą „iš apačios į viršų, vykdant programą „Erasmus+“. Paskelbus konkurencingą ir kokybišką kvietimą teikti paraiškas, nuo 2022 m. teikti tvarų finansavimą sėkmingai įgyvendinamai iniciatyvai „Europos universitetai“ ir sudaryti sąlygas rengti naujas iniciatyvas, remiantis geografinės pusiausvyros, įtraukties, aukštos kokybės ir kompetencijos principais. Ne vėliau kaip 2024 m. išbandyti sinergiją su programa „Europos horizontas“ mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje ir galbūt kitomis ES programomis, neviršijant jų teisinio pagrindo. Pasinaudoti daugiamečių finansinių programų laikotarpio vidurio peržiūra siekiant apsvarstyti būdus, kaip sudaryti sąlygas taikyti galimus novatoriškus metodus, kad būtų geriau bendrai sutelkti ES finansavimo šaltiniai, išnaudojant galimą sinergiją su regioniniais ir nacionaliniais fondais.
14. Glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, remti Europos studento pažymėjimo iniciatyvos įgyvendinimo plėtimą, visų pirma veiklos procesų, kuriuose dalyvauja kelios pasirašiusios šalys, skaitmenizaciją ir keitimąsi duomenimis, siekiant sumažinti administracinę naštą, susijusią su studentų ir darbuotojų mobilumo ir mainų, integruotų į tarpvalstybines aukštojo mokslo institucijų partnerystes, valdymu.

15. Ne vėliau kaip 2022 m. viduryje pateikti išsamias veiksmų gaires, kuriose būtų nurodyti pagrindiniai etapai ir susijusios ekspertų grupės, siekiant kartu su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais parengti naujas priemones. Veiksmų gairės turėtų būti reguliariai atnaujinamos.

Komisijos prašoma, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir pasikonsultavus su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, pasitelkiant esamas atitinkamas Sąjungos stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistemas, išanalizuoti ir įvertinti pažangą, padarytą įgyvendinant šią rekomendaciją, taip pat jos panaudojimą Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu įgyvendinimo darbo kontekste, ir per penkerius metus nuo šios rekomendacijos priėmimo dienos pateikti Tarybai ataskaitą.

Priimta Liuksemburge

Tarybos vardu

Pirmininkas
